

Открытые данные в действии: опыт Молдовы

Виктория Влад
Экономист, Expert-Grup

Бишкек, 18 ноября 2014

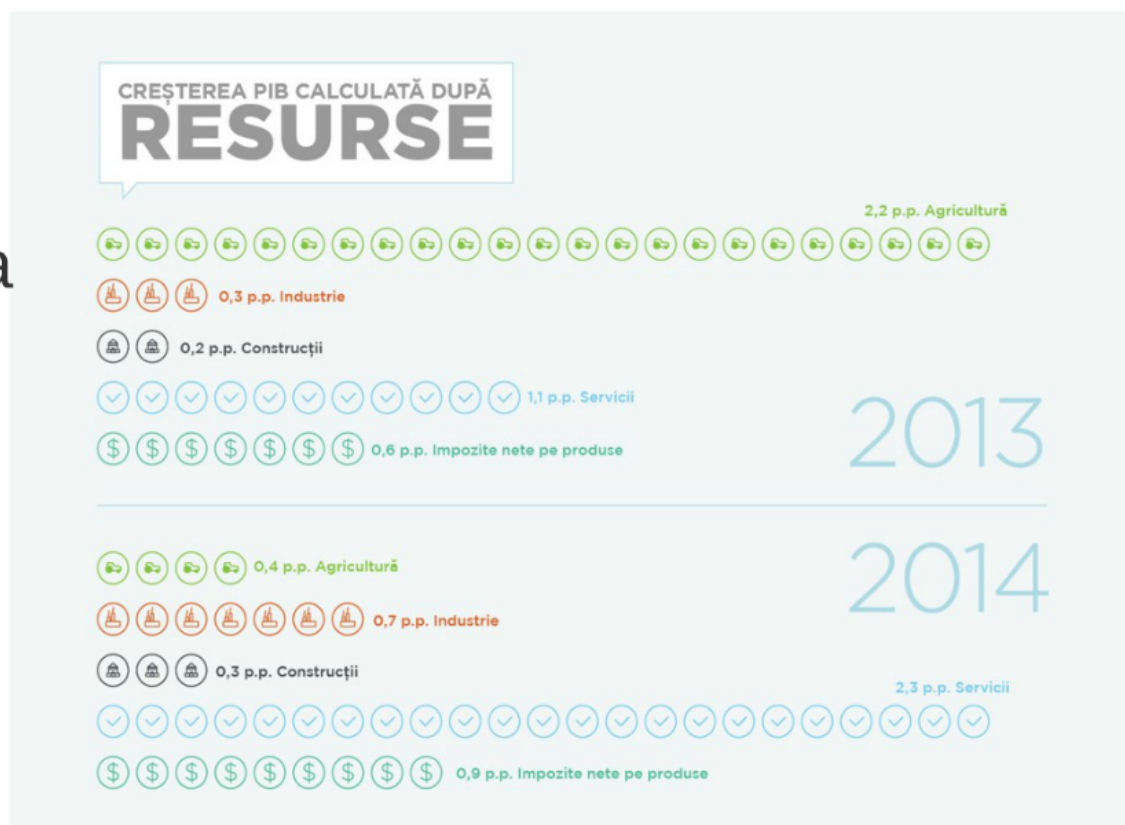
Подробнее об

Expert-Grup
Independent Think-Tank

Неправительственная и некоммерческая организация, специализирующаяся на исследованиях в сфере экономики и политики

Основная деятельность: экономический анализ, прогнозирование и политические исследования

Миссия:

способствовать обеспечению
общественных интересов и создавать
эффективные и инновационные
решения для развития Республики
Молдова

Подробнее об **Expert-Grup** Independent Think-Tank

Expert-Grup работает с данными для:

- политического анализа
- экономического прогнозирования
- создания инфографики

Источники данных:

- Национальное Бюро Статистики
- Национальный Банк Молдовы
- База данных BOOST (Министерство Финансов)

BOOST (запущена в мае 2011) содержит дезагрегированные данные о государственных расходах начиная с 2005

Sum of executed Row Labels	Column Labels				
	2008	2009	2010	2011	2012
01 Servicii de stat cu destinatie generala	1.420.202.375	1.412.435.633	1.361.619.803	1.456.624.978	1.750.515.207
02 Activitatea externa	271.927.649	200.761.174	210.918.143	225.450.828	243.359.040
03 Apararea nationala	382.917.523	249.165.253	235.616.227	269.494.978	288.985.006
04 Justitia	278.043.541	308.895.486	339.092.766	351.611.964	354.813.474
05 Mentinerea ordinii publice si securitatea nationala	1.381.971.911	1.522.376.690	1.305.168.026	1.534.847.334	1.659.111.385
06 Invatamint	5.193.674.088	5.671.899.958	6.574.842.825	6.868.897.246	7.396.776.525
07 Stiinta si inovarea	394.833.082	353.774.986	357.030.995	336.732.271	355.473.482
08 Cultura, arta, sportul si activitatile pentru tineret	645.658.429	589.769.023	589.891.626	750.705.282	852.105.593
09 Ocrotirea sanatatii	3.392.923.980	3.848.456.639	3.996.565.248	4.259.626.248	4.762.682.045
10 Asigurarea si asistenta sociala	7.915.492.326	9.101.363.605	10.254.492.099	11.085.617.252	11.623.807.138
11 Agricultura,gospodaria silvica,gospodaria piscicola si gospodaria apelor	1.244.329.107	1.034.123.378	857.734.151	843.462.831	1.272.734.557
12 Protectia mediului si hidrometeorologia	94.085.827	125.985.382	127.691.426	220.550.182	291.072.388
13 Industria si constructiile	31.637.487	34.189.177	30.778.877	34.675.091	45.016.115
14 Transporturile, gospodaria drumurilor, comunicatiile si informatica	1.147.277.203	684.462.703	1.104.134.215	1.469.171.169	2.095.433.290
15 Gospodaria comunală si gospodaria de exploatare a fondului de locuinte	632.682.666	542.927.892	828.950.028	778.415.973	811.325.165
16 Complexul pentru combustibil si energie	261.499.540	192.442.896	184.652.156	89.710.576	188.948.083
17 Serviciul datoriei de stat	721.591.064	834.250.576	547.615.368	662.430.367	666.417.389
18 Completarea rezervelor de stat	189.492.195	176.268.194	40.736.796	33.504.294	55.278.809
19 Alte servicii legate de activitatea economica	183.086.829	138.787.977	190.554.881	401.144.928	198.311.254
20 Activitatile si serviciile neatribuite la alte grupe principale	340.185.953	370.201.812	303.961.523	520.879.600	620.052.484
23 Creditarea neta	20.750.889	-50.139.181	-111.858.655	-82.384.702	-154.209.779
Grand Total	26.144.263.664	27.342.399.253	29.330.188.524	32.111.168.690	35.378.008.649

OST (запущена в мае 2011) содержит агрегированные данные о государственных расходах с 2005

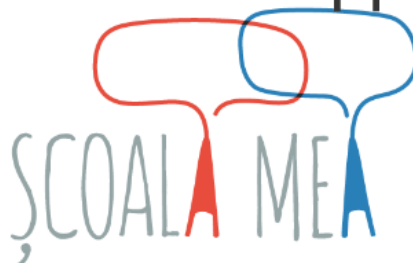
Sum of executed	Column Labels				
Row Labels	2008	2009	2010	2011	2012
01 Servicii de stat cu destinatie generala	1.420.202.375	1.412.435.633	1.361.619.803	1.456.624.978	1.750.515.207
02 Activitatea externa	271.927.649	200.761.174	210.918.143	225.450.828	243.359.040
03 Apararea nationala	382.917.523	249.165.253	235.616.227	269.494.978	288.985.006
04 Justitia	278.043.541	308.895.486	339.092.766	351.611.964	354.813.474
05 Mentinerea ordinii publice si securitatea nationala	1.381.971.911	1.522.376.690	1.305.168.026	1.534.847.334	1.659.111.385
06 Invatamint	5.193.674.088	5.671.899.958	6.574.842.825	6.868.897.246	7.396.776.525
07 Stiinta si inovarea	394.833.082	353.774.986	357.030.995	336.732.271	355.473.482
08 Cultura, arta, sportul si activitatile pentru tineret	645.658.429	589.769.023	589.891.626	750.705.282	852.105.593
09 Ocrotirea sanatatii	3.392.923.980	3.848.456.639	3.996.565.248	4.259.626.248	4.762.682.045
10 Asigurarea si asistenta sociala	7.915.492.326	9.101.363.605	10.254.492.099	11.085.617.252	11.623.807.138
11 Agricultura,gospodaria silvica,gospodaria piscicola si gospodaria apelor	1.244.329.107	1.034.123.378	857.734.151	843.462.831	1.272.734.557
12 Protectia mediului si hidrometeorologia	94.085.827	125.985.382	127.691.426	220.550.182	291.072.388
13 Industria si constructiile	31.637.487	34.189.177	30.778.877	34.675.091	45.016.115
14 Transporturile, gospodaria drumurilor, comunicatiile si informatica	1.147.277.203	684.462.703	1.104.134.215	1.469.171.169	2.095.433.290
15 Gospodaria comunala si gospodaria de exploatare a fondului de locuinte	632.682.666	542.927.892	828.950.028	778.415.973	811.325.165
16 Complexul pentru combustibil si energie	261.499.540	192.442.896	184.652.156	89.710.576	188.948.083
17 Serviciul datoriei de stat	721.591.064	834.250.576	547.615.368	662.430.367	666.417.389
18 Completarea rezervelor de stat	189.492.195	176.268.194	40.736.796	33.504.294	55.278.809
19 Alte servicii legate de activitatea economica	183.086.829	138.787.977	190.554.881	401.144.928	198.311.254
20 Activitatile si serviciile neatribuite la alte grupe principale	340.185.953	370.201.812	303.961.523	520.879.600	620.052.484
23 Creditarea neta	20.750.889	-50.139.181	-111.858.655	-82.384.702	-154.209.779
Grand Total	26.144.263.664	27.342.399.253	29.330.188.524	32.111.168.690	35.378.008.649

Некоторые из проектов Expert-Grup

BudgetStories.md: помощь гражданам в понимании государственного бюджета

Координация Экономической группы
Национального совета гражданского
участия

Социальная ответственность в реформе
системы образования Молдовы

Первые шаги на пути к открытому правительству

2011

Запуск date.gov.md

Открытие BOOST

TechCamp

Руководство
пользования
порталом

Директива Премьер-министра
(институализация ODI)

Организация конкурса
по созданию приложений

Hans Rosling

Запущена вторая
версия портала, V 2.0

Последние достижения правительства

2014

February

May-June

August

www.date.gov.md

Третья версия портала, 3.0

Консультации с общественностью:

- О концепции открытых данных;
- О методологии публикации открытых данных

Открытые данные—стратегия
Правительства Молдовы по
умолчанию

BudgetStories.md

Информирование общества:

О создании государственного
бюджета;

О том, как тратятся государственные
средства;

Представляем данные в наглядной,
описательной и доступной форме

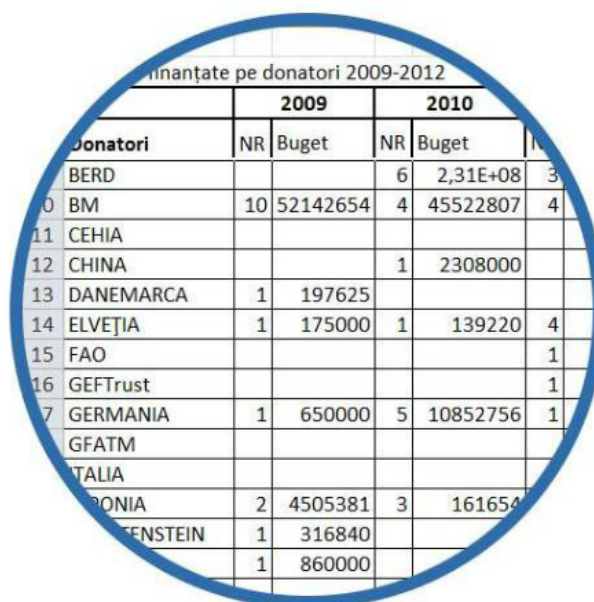
Деятельность BudgetStories.md

Анализ многочисленных массивов данных
(данные из системы BOOST и из других
источников открытых данных)

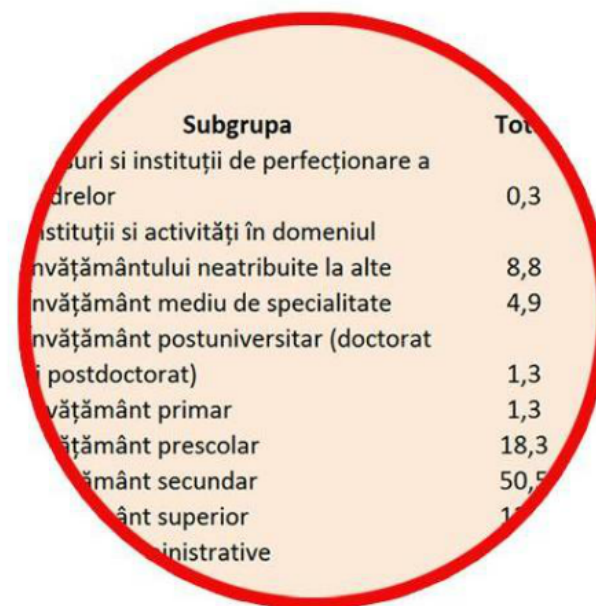
BOOST SPENDING AND PERFORMANCE DATA AND RESULTS.

Informatie generala	1.420.202.375	1.415.000.000
Administratia primariei Condrita	224.724	240.000
Administratia primariei Elizaveta	810.228	457.225
Administratia primariei Sadovei	244.297	429.337
Administratia primariei Botnaresti	260.740	234.676
Administratia primariei Calfa	318.746	396.016
Administratia primariei Merenii Noi	309.078	314.437
Primaria Ochiul Ros	0	0
Administratia primariei Ochiul Ros	176.222	213.124
Directia finante Rezina	1.192.968	1.194.947
Directia generala economie si reforme Rezir	204.773	203.639
Serviciul arhiva Rezina	4.530	4.642
Administratia primariei Telita	312.835	294.420
Directia finante Soldanesti	621.779	612.170
Sectia economie si reforme Soldanesti	132.301	125.006
Primaria Zolotievca	0	0
Administratia primariei Zolotievca	246.621	260.634
Directia economica-financiara mun.Balti	1.035.482	1.116.981
Administratia primariei Balcauti	197.433	181.343
Directia generala economie si reforme Zolotievca	187.358	190.985
Directia economie si reforme Ialoveni	246.489	206.082
Primaria Ciuculea	307.572	0
Primaria Anenii Noi	751.946	706.655
Directia generala economie si reforme Anenii Noi	162.415	160.000
Primaria Salesti	40.555	0

Finanțate pe donatori 2009-2012

Donatori	2009		2010	
	NR	Buget	NR	Buget
BERD			6	2,31E+08
BM	10	52142654	4	45522807
CEHIA				
CHINA			1	2308000
DANEMARCA	1	197625		
ELVEȚIA	1	175000	1	139220
FAO				
GEFTrust				
GERMANIA	1	650000	5	10852756
GFATM				
ITALIA				
ROMANIA	2	4505381	3	161654
STEINSTEIN	1	316840		
	1	860000		

Subgrupa	Total
Surse si institutii de perfectionare a cadrelor	0,3
Institutii si activitati in domeniul invatamantului neatribuite la alte	8,8
Invatamant mediu de specialitate	4,9
Invatamant postuniversitar (doctorat si postdoctorat)	1,3
Invatamant primar	1,3
Invatamant prescolar	18,3
Invatamant secundar	50,5
Invatamant superior	1,1
Administrative	

Деятельность BudgetStories.md

Работа с партнерами проекта, специалистами в сфере IT и дизайна, для создания историй с использованием данных, инфографики и визуального отображения результатов анализа расходов в наиболее крупных секторах

Поддерживать постоянную связь с ключевыми участниками проекта;

Таким образом, наш анализ способствует решению наиболее актуальных вопросов в сфере государственных расходов

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

E-valuarea necesităților actorilor interesați în conceptul open data/open budgets

Care este principalul domeniu de activitate al Dvs/al organizației Dvs? *

- ☐ Agricultură
- ☐ Administrație Publică
- ☐ Educație&cercetare
- ☐ Dezvoltare regională și comunitară
- ☐ Instituții media și comunicare
- ☐ Justiție&Drepturile Omului
- ☐ Protecția mediului/ecologie
- ☐ Sănătate
- ☐ Servicii sociale
- ☐ Tineret și copii
- ☐ Altele:

SOROS
moldova

MD-2001, Republica Moldova
Chișinău, str. Bulgară 32
telefon: +373-22-274489
fax: +373-22-270507
email: fundatia@soros.md
web: soros.mold.md

COMUNICAT DE PRESĂ

Data publicării: 5 septembrie 2013, după ora 16:00

CÂT NE COSTĂ ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Centrul Analitic Independent **EXPERT-GRUP** cu suportul Fundației Soros Moldova/Programul Buna Guvernare lansează astăzi un nou proiect care oferă o imagine asupra cheltuielilor din Bugetul Public Național de stat din Republica Moldova pentru anii 2008 – 2012.

În anul 2012, în topul universităților cu cele mai mari cheltuieli per student au fost Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "I. M. Vitebschi" (circa 47 mil lei), Academia de Muzică, Teatr și Arte Plastice (circa 35 mil lei) și Universitatea de Stat "Grigore Tămbac" din Târgu Mureș (circa 25 mil lei pe student). În ceea ce privește numărul de studenți în universitățile de stat, în anul 2012, cel mai mare număr de studenți îl are Universitatea de Stat din Moldova (15,7% din totalul studenților).

Bună ziua!

Pe **BudgetStories.md** a fost publicat un nou infografic „Adevărul despre granturile externe: Moldova în context regional”.

Care este volumul asistenței externe acordate Republicii Moldova în sectorul public, cine sunt principalii donatori și ce sectoare sunt finanțate prioritar? Proiectul mai mult sau mai puțin banii din Europa? Acestea sunt întrebările la care vom încerca să răspundem într-o serie de trei infografice despre asistența externă acordată din nouă țări.

Vă invităm să accesați site-ul **BudgetStories.md** pentru primul subiect din această serie, care descrie poziția Republicii Moldova față de alte țări în capitolul granturilor acordate în perioada 2010-2012.

Toate materialele și seturile de date sunt disponibile pe www.budgetstories.md

Toate materialele și seturile de date (inclusiv materialele grafice în calitate înaltă, pentru preluare și republicare de către instituțiile media) sunt disponibile pe www.budgetstories.md

Feedback-ul Dumeavoastră este binevenit pentru noi. Aveți o sugestie de îmbunătățire? Scrieți-ne la: contact@budgetstories.md

BUDGET STORIES

www.budgetstories.md

Proiect implementat de **EXPERT-GRUP** cu suportul **Fundației Soros-Moldova** și **Fundației pentru o Societate Civilă**
Executat de **RT Creative Studio**

SCĂDEREA NUMĂRULUI DE STUDENȚI

42,2% / 48493 studenți

57,8% / 66372 studente

2008

44,0% / 45087 studenți

56,0% / 57371 studente

2012

În anul 2012, **54,3%** din totalul studenților încadrați în învățământul superior își făceau studiile în **5** universități din Republica Moldova. Acestor 5 universități le-au revenit **56,9%** din cheltuieli totale pe învățământul superior.

**Universitatea
de Stat din Moldova**

16 134 studenți
164 850 008 MDL

**Universitatea
Tehnică a Moldovei**

14 440 studenți
169 553 294 MDL

**Academia de Studii
Economice din Moldova**

13 250 studenți
106 230 661 MDL

**Universitatea Agrară
de Stat din Moldova**

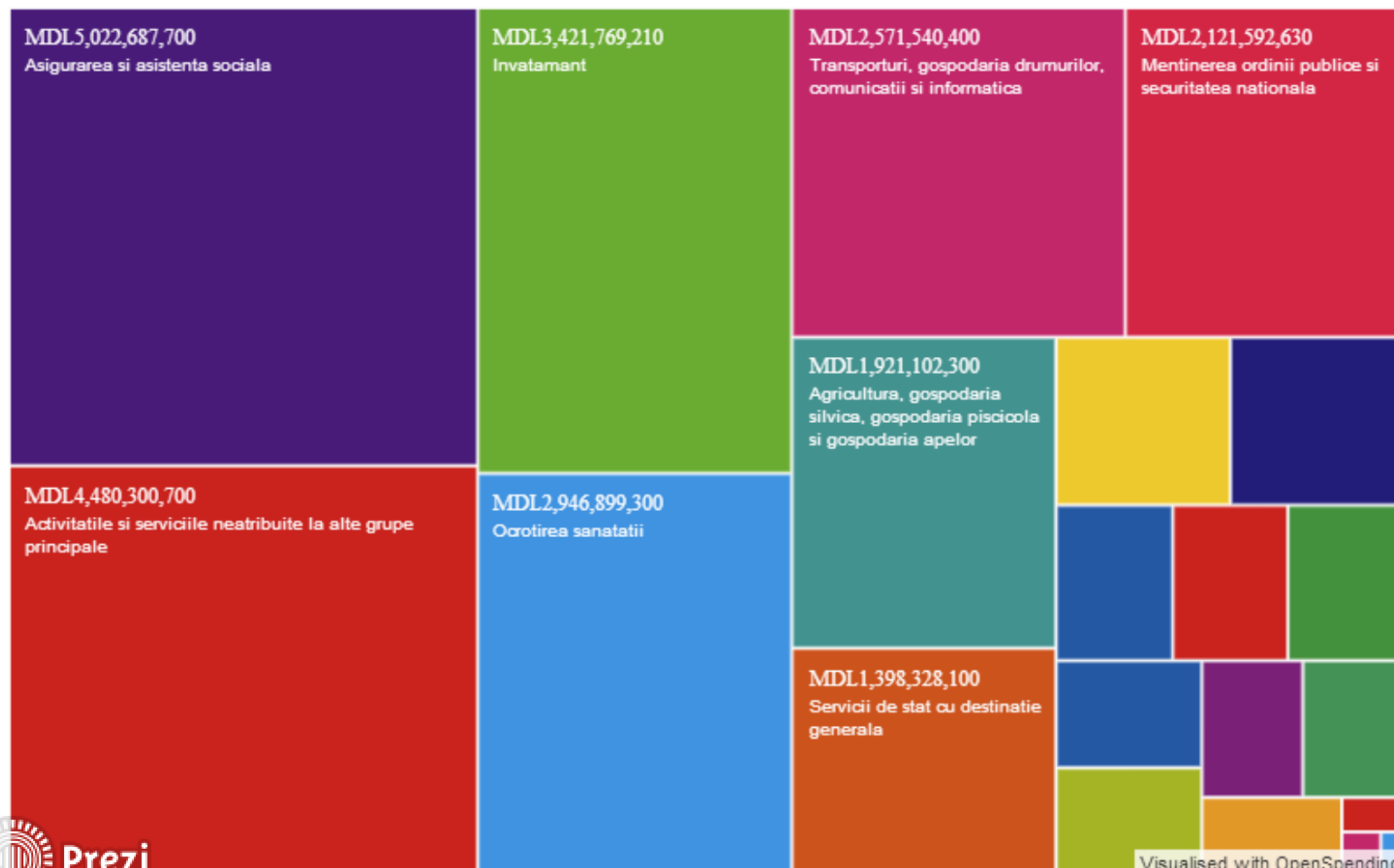
6 075 studenți
66 331 830 MDL

**Universitatea Pedagogică
de Stat „Ion Creangă”**

5 698 studenți
52 455 678 MDL

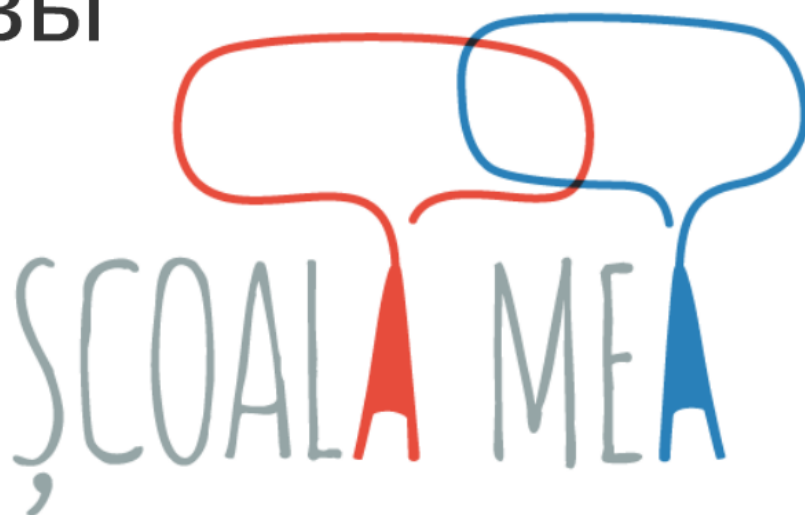
Pentru ce se planifică să fie cheltuiți banii publici în anul 2014?

Pe 25 noiembrie 2013 a fost plasat pentru consultare [Proiectul legii bugetului de stat pentru 2014](#). Cheltuielile bugetului de stat pe anul 2014 pe toate componentele se estimează în sumă de 28,085,100,000 lei, cu 4,473,700,000 lei, sau cu 18,9% mai mult decât cheltuielile aprobate pe anul 2013.

Проект „Școala mea”

Социальная ответственность в
реформе системы образования
Молдовы

Ministerul Educației
al Republicii Moldova

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

**GLOBAL
PARTNERSHIP FOR
SOCIAL
ACCOUNTABILITY**

Проект „Școala mea”

Открытые данные на местном уровне

Обсуждение школьных бюджетов

Организация публичных слушаний

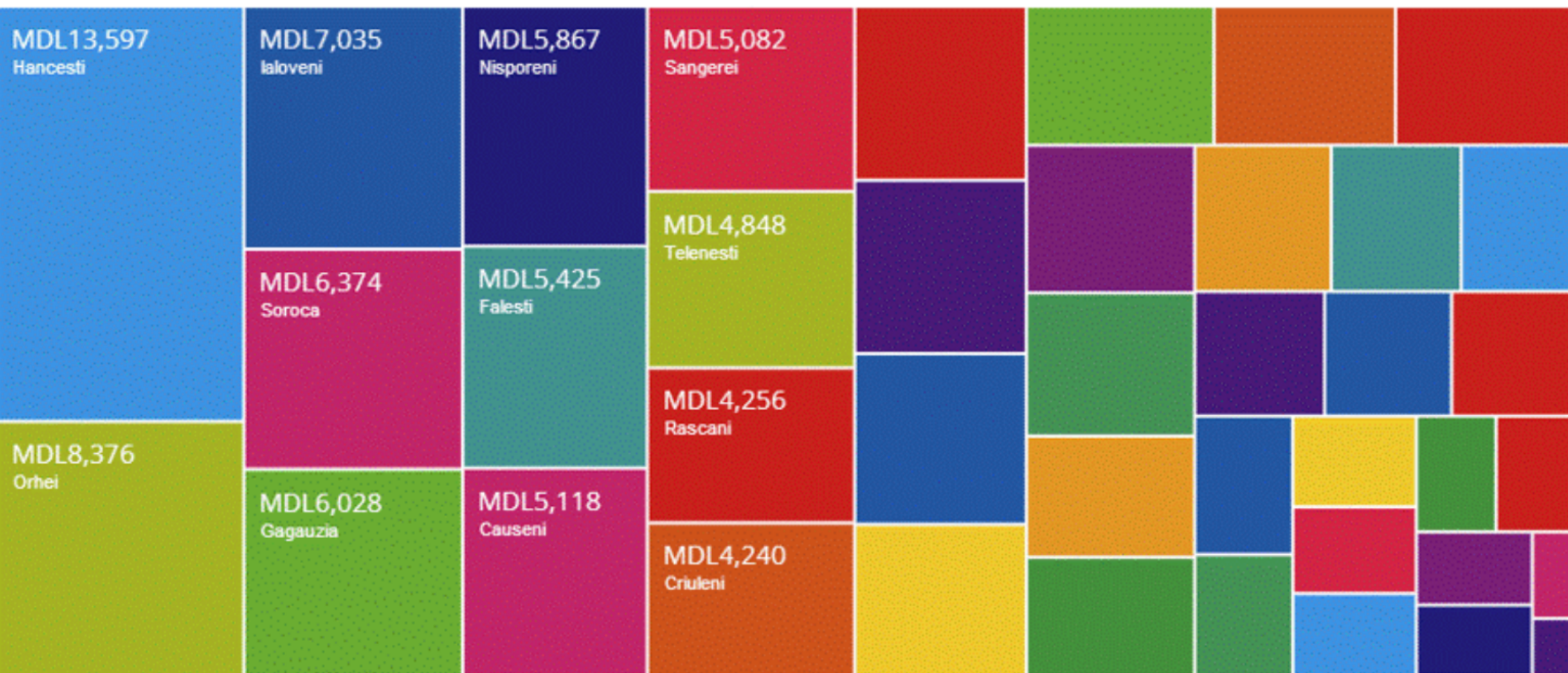
Raionul, localitatea sau școala ta

↕ Raionul	↕ Localitatea	↕ Școala	↕ Nr. elevi	↕ Bugetul total al școlii (mii lei)	↕ Buget elev
Anenii Noi	Anenii Noi	L. T. „A. Straistă”	319	3338.5	10.5
Anenii Noi	Anenii Noi	L. T. „M. Eminescu”	817	6050.8	7.4
Anenii Noi	Anenii Noi	L. T. „A. Pușkin”	630	4893	7.8
Anenii Noi	Bulboaca	L. T. „A. Guzun”	524	3932	7.5
Anenii Noi	Hîrbovăț	L. T. „I. Creangă”	375	2983	8
Anenii Noi	Mereni	L. T. „E. Nicula”	440	3496.4	7.9
Anenii Noi	Puhăceni	L. T. „Olimp”	401	3098.9	7.7
Anenii Noi	Gura Bîc	L. T. „Gura Bâcului”	287	2246.5	7.8
Anenii Noi	Varnița	L. T. „Varnița”	387	3516.5	9.1
Anenii Noi		Total licee	4180	33555.6	
Anenii Noi		Media	464	3728	8
Anenii Noi	Cob Nouă	Gim. „Cobusca Nouă”	157	1380.6	8.8
Anenii Noi	Cob Veche	Gim. „Cobusca Veche”	182	1576.5	8.7
Anenii Noi	Chetrosu	Gim. „Chetrosu”	129	1199.2	9.3
Anenii Noi	Delacău	Gim. „Delacău”	203	1677.7	8.3
Anenii Noi	Geamăna	Gim. „Geamăna”	285	2193.1	7.7
Anenii Noi	Maximovca	Gim. „Maximovca”	141	1285.6	9.1

Investiții școli 2013

[Search](#)[About](#)[Visualisations](#) ▾[Manage](#)

Informație referitor la alocarea mijloacelor financiare pentru investiții din componenta raională pe 2013 (mii lei)

[Delete](#)[Embed](#)[Change](#)[Data](#)

Ești elev sau părinte? **Implică-te!**

Monitorizează cum vor fi cheltuiți banii școlii tale în anul 2014

Cere să se afișeze bugetul școlii tale

Descarcă exemplu de cerere și discută
cu management-ul școlii să publice
bugetul detaliat.

Completează

Spune-ne despre situația în școala ta!

Spune-ne cum te implici tu în procesul
decizional și ce s-a schimbat în urma
implicării tale.

Completează

Colegii tăi și-au spus deja părerea, **nu fi indiferent!**

„Bugetul rămâne încă ceva confidențial, atât pentru elevi, cât și pentru părinți. Dat fiind faptul că elevii sunt beneficiarii acestuia, ar fi logic să știm pe ce sunt cheltuiți banii școlii și să se țină cont și de opinia elevilor.”

Marius Chirtoacă

Liceul Teoretic „Mircea Eliade”.
Clasa 10-a.

„Școala trebuie să fie ca o carte care poate fi răsfoită oricând și de oricine – nu ca o lădiță străjuită de lanțuri, de lăcăți pe care noi nu avem cum să o deschidem”.

Adriana Tofan

Liceul cu profil tehnologic pentru copii cu
vederea slabă, Chișinău. Clasa 11-a.

Ești funcționar public, părinte sau lucrezi în administrația școlii?
Acum ai acces la mai multe date!

Monitorizează și implică-te în deciziile ce țin de școla ta

**Executarea bugetului
pe instituții**

Informație privind executarea bugetului pe
instituții de învățământ pentru anul 2013.

Descarcă

**Investiții școli
2013**

Informație referitor la alocarea mijloacelor
financiare pentru investiții din componenta
raională pe 2013.

Descarcă

**Date bugete
școli 2014**

Informație privind calcularea bugetului
instituțiilor de învățământ
pentru anul 2014.

Descarcă

Проблемы в образовательном секторе

- на образование в Молдове тратится 7.2% ВВП, сумма выше среднего по стандартам Организации экономического сотрудничества
- количество учащихся снижается
- наличие излишних площадей
- неиспользуемые здания
- высокие цены
- низкие результаты тестирования (PISA)

Правительство проводит реформу образования

- реализуются меры по повышению эффективности, такие как консолидация школ и классов
- общенациональная система финансирования в расчете на количество студентов

Проект способствует проведению реформ

- привлечение родителей и местного населения к диалогу в сфере образовательной политики и к принятию решений на всех уровнях:
 - местном (школа и сообщество)
 - региональном
 - национальном

Проект в цифрах

5 лет

5 региональных партнеров

100 школ

Все 1300+ школ нанесены на карту

100 местных сообществ

5 инструментов для осуществления
социальной ответственности

5000 граждан напрямую вовлеченных в
диалог по политике в сфере
ответственности и по образовательному
бюджету

Спасибо за внимание!

Independent Think Tank EXPERT-GRUP

E: info@expert-grup.org

W: www.expert-grup.org

Twitter: [@Expert_Grup](https://twitter.com/Expert_Grup)

Facebook: facebook.com/expertgrup.org

Вопросы:

Twitter: [@victoriavlad](https://twitter.com/victoriavlad)

E: victoriavlad@expert-grup.org